

Η διαδικασία εκπόνησης μιας προπτυχιακής εργασίας στο μάθημα της Λογοτεχνίας

Φροντιστήριο, επιμέλεια σημειώσεων:
Γιάννης Παπαγιαννόπουλος - Δημήτρης Πολίτης

Βασικοί κανόνες:

1. **Το βασικό ζητούμενο.** Ποιος είναι ο σκοπός μας και τι ψάχνουμε να βρούμε. Αποσαφήνιση στόχων και κατανόηση του αντικειμένου που πραγματευόμαστε.
2. **Προσδιορισμός και υπόμνηση του υλικού.** Σε κάθε εργασία αναφέρονται οι πηγές μας, πρωτογενείς (λογοτεχνικά έργα/κείμενα κ.λπ.) και δευτερογενείς (βιβλία, μελέτες, εφημερίδες κ.λπ.).
3. **Η βασική μας θέση.** Αν πρόκειται για δική μας ή για τη θέση των συγγραφέων που αξιοποιούμε βιβλιογραφικά.

Βασικοί κανόνες (συνέχεια):

4. Αιτιολογημένη διάρθρωση της εργασίας.

Πώς είναι οργανωμένη η εργασία (μέρη, κεφάλαια) και γιατί είναι οργανωμένη με ένα συγκεκριμένο τρόπο.

5. Παρουσίαση των κεφαλαίων. Στην αρχή κάθε κεφαλαίου εκθέτουμε συνοπτικά τη βασική του ιδέα.

6. Στο τέλος της εργασίας συνοψίζονται συμπεράσματα ή οι βασικές θέσεις που παρουσιάστηκαν.

7. Ιδιαίτερη προσοχή χρειάζονται οι παραπομπές και οι υποσημειώσεις. Και για τα δύο υπάρχουν κανόνες, οι οποίοι πρέπει να τηρηθούν.

Βασικός σκοπός

μιας
προπτυχιακής
εργασίας:

Η απόκτηση της αναγκαίας
εμπειρίας για τη μεθοδική
εκπόνηση μιας επιστημο-
νικής εργασίας.

Στάδια συγγραφής:

- Επιλογή του θέματος.
- Συγκέντρωση, οργάνωση και αξιολόγηση του (πρωτογενούς) υλικού της εργασίας μας.
- Εντοπισμός και οργάνωση της σχετικής βιβλιογραφίας.
- Πλάνο - προσχέδιο.
- Τελική συγγραφή.

Επιλογή Θέματος

Κριτήρια επιλογής του θέματος της εργασίας:

Είδη Θεμάτων:

- Ενδιαφέροντα ερευνητή.
- Προσιτές και εύχρηστες πηγές.
- Γνώση και δυνατότητα αξιοποίησης μεθοδολογικού πλαισίου (μέθοδος).
- Γλώσσα πρωτογενών και δευτερογενών πηγών, γλωσσομάθεια ερευνητή.

- Μονογραφικό vs. Πανοραμικό.
- Ιστορική vs. Θεωρητική προσέγγιση.
- Παλαιό vs. Σύγχρονο.

Αναζήτηση βιβλιογραφίας

Βιβλιοθήκη:

Διαδίκτυο (internet):

- Κεντρική Βιβλιοθήκη Παν/μίου Πατρών.
 - Βιβλιοθήκη Τμήματος Φιλολογίας Παν/μίου Πατρών.
 - Βιβλιοθήκη Τμήματος Θεατρικών Σπουδών Παν/μίου Πατρών .
 - Βιβλιοθήκη Π.Τ.Δ.Ε. Παν/μίου Πατρών.
- *
- Αναζήτηση στο [google](#) ή άλλη μηχανή αναζήτησης.
 - Κριτήρια αναζήτησης, λέξεις-κλειδιά.
 - [wikipedia.org](#)
 - [e-class.upatras.gr](#)
 - [heal-link.gr](#) (Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών).
 - [openarchives.gr](#)
 - [snhell.gr](#) (Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού).
 - [biblionet.gr](#)

Αποδελτίωση

Δελτία κατά συγγραφέα:

Μπαχτίν, Μιχαήλ, *Ζητήματα της ποιητικής του Ντοστογιέφσκι*, μτφρ. Αλεξάνδρα Ιωαννίδου, Αθήνα: Εκδόσεις Πόλις, 2000.

Δελτία ανάγνωσης βιβλίων:

Ράπτης, Δημήτρης, «Ιστορικές και κοινωνικές αποτυπώσεις σε θεσσαλικά παραμύθια», στο, Αυδίκος, Ευάγγελος Γρ. (επιμ.), *Από το παραμύθι στη κόμικς*, Αθήνα: Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών Δ.Π.Θ. / εκδ. Οδυσσέας, 1996, σσ. 199 - 214.

Αναφερόμενος στην αντανάκλαση των συνθηκών της γεωργικής και οικονομικής ζωής μέσα στο παραμύθι, μιλά και για την παρουσία του παζαριού στο παραμύθι καθώς και για τη λειτουργικότητά του στην κοινωνική ζωή, όπως αυτή η λειτουργικότητα παρουσιάζεται μέσα στο παραμύθι. Παραθέτει και βιβλιογραφία - γνωστή όμως - για το παζάρι.

Θεματικά δελτία:

Καθημερινότητα

Αναφερόμενη στην καθημερινότητα όπως αυτή εμφανίζεται στο έργο του Γ. Ρίτσου την ορίζει τόσο ως τρόπο ζωής, όσο και ως αντικείμενα που τα χρησιμοποιούμε καθημερινά.

Κατσίκη - Γκίβαλου, Άντα, *Φιλολογικές Διαδρομές Β'*, σ. 144.

Δελτία παραθεμάτων:

Τεχνική

«Τα πάντα είναι τεχνική».

Braudel, Fernand, *Υλικός Πολιτισμός, Οικονομία και Καπιταλισμός*, τ. Α', σ. 359.

Δομή εργασίας

Συμπεράσματα
Βιβλιογραφία
Περιεχόμενα
Εισαγωγή
Κεφάλαιο Β'

Εισαγωγή

Κεφάλαιο Α'

Βιβλιογραφία
Κεφάλαιο Γ'
Εισαγωγή
Πρόλογος
Θεωρητικό
πλαίσιο

Περιεχόμενα

Μέρη εργασίας:

- Πρόλογος (ή Προλογικό Σημείωμα)
- Εισαγωγή
- Κύριο μέρος
 - Επισκόπηση βιβλιογραφίας
 - Ανάπτυξη του θέματος
 - Προσωπική θεώρηση
- Επίλογος - Συμπεράσματα
- Βιβλιογραφία

Παραπομπές, υποσημειώσεις, βιβλιογραφία

*¹

1 Αυτή είναι μια υποσημείωση

III

Προεπιλογή

Ελληνικά

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΠΡΟΕΓ

*

Παραπομπές:

● **Συνέπεια ως προς το σύστημα παραπομπών που θα επιλέξουμε.**

1. Σύστημα παραπομπή-(υπο)σημείωση

Ο Αθανασόπουλος¹ αναφέρει ότι ο Βιζυηνός ...

● Ακολουθεί υποσημείωση με τον ίδιο αριθμό (ή άλλο σύμβολο) στο κάτω μέρος της σελίδας ή σημείωση τέλους.

2. Σύστημα συγγραφέας-χρονολογία

α. Ο Αθανασόπουλος (1992: 54) αναφέρει ότι ο Βιζυηνός

● *β. Σε μία μελέτη αναφορικά με τους μύθους στο έργο του Βιζυηνού (Αθανασόπουλος 1992: 54) ...*

ΠΙΝΑΚΑΣ 16

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΜΙΑΣ ΣΕΛΙΔΑΣ
ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΑΠΟΜΠΗ-ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Ο Chomsky,¹⁸ μολονότι αποδέχεται την αρχή της ερμηνευτικής σημασιολογίας των Katz και Fodor,¹⁹ σύμφωνα με την οποία η σημασία μιας εκφάνησης είναι το άθροισμα των σημασιών των στοιχειωδών του συστατικών, δεν παραιτείται ωστόσο από το να διεκδικεί την προτεραιότητα της βαθιάς συντακτικής δομής ως καθοριστικής για τη σημασία.²⁰

Φυσικά από αυτές τις πρώτες θέσεις ο Chomsky προχώρησε σε μια πιο συνεκτική θέση, η οποία εξάλλου προαναγγέλλεται στα πρώτα του έργα, μέσα από συζητήσεις των οποίων τον απολογισμό δίνει στο δοκίμιο "Deep Structure, Surface Structure and Semantic Interpretation",²¹ θέτοντας τη σημασιολογική ερμηνεία στο ενδιάμεσο μεταξύ βαθιάς δομής και επιφανειακής δομής. Άλλοι συγγραφείς, όπως για παράδειγμα ο Lakoff,²² επιχειρούν να κατασκευάσουν μια γενετική σημασιολογία στην οποία η λογικο-σημασιολογική μορφή γεννά την ίδια τη συντακτική δομή.²³

18. Για την ικανοποιητική πανοραμική έκθεση αυτής της τάσης δες Nicolas Ruwet, *Introduction à la grammaire générative*, Παρίσι, Plon, 1967.

19. Jerrold J. Katz και Jerry A. Fodor, "The Structure of a Semantic Theory", *Language* 39, 1963.

20. Noam Chomsky, *Aspects of a Theory of Syntax*, Κέμπριτζ, M.I.T., 1965, σ. 162.

21. Στον τόμο *Semantics*, επιμ. D.D. Steinberg και L.A. Jakobovits, Κέμπριτζ, Cambridge University Press, 1971.

22. "On Generative Semantics", στο AAVV, *Semantics*, ό.π.

23. Στον ίδιο θεωρητικό άξονα δες επίσης: James McCawley, "Where do noun phrases come from?", στο AAVV, *Semantics*, ό.π.

ΠΙΝΑΚΑΣ 18

Η ΙΔΙΑ ΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΑ 16
ΑΝΑΔΙΑΤΥΠΩΜΕΝΗ
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ-
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ

Ο Chomsky (1965α: 162), μολονότι αποδέχεται την αρχή της ερμηνευτικής σημασιολογίας των Katz και Fodor (Katz & Fodor, 1963), σύμφωνα με την οποία η σημασία μιας εκφάνησης είναι το άθροισμα των σημασιών των στοιχειωδών του συστατικών, δεν παραιτείται ωστόσο από το να διεκδικεί την προτεραιότητα της βαθιάς συντακτικής δομής ως καθοριστικής για τη σημασία.²⁴

Φυσικά από αυτές τις πρώτες θέσεις ο Chomsky προχώρησε σε μια πιο συνεκτική θέση, η οποία εξάλλου προαναγγέλλεται στα πρώτα του έργα (Chomsky, 1965α: 163), μέσα από συζητήσεις των οποίων τον απολογισμό δίνει στο Chomsky, 1970, όπου θέτει τη σημασιολογική ερμηνεία στο ενδιάμεσο μεταξύ βαθιάς δομής και επιφανειακής δομής. Άλλοι συγγραφείς (για παράδειγμα ο Lakoff, 1971) επιχειρούν να κατασκευάσουν μια γενετική σημασιολογία στην οποία η λογικο-σημασιολογική μορφή γεννά την ίδια τη συντακτική δομή (πρβλ. επίσης McCawley, 1971).

24. Για την ικανοποιητική πανοραμική έκθεση αυτής της τάσης δες Nicolas Ruwet, 1967.

Σημειώσεις:

Οι σημειώσεις περιέχουν υλικό που δεν μπορεί να συμπεριληφθεί στο κείμενο, επειδή:

- θα διασπούσε τη συνεχή ροή του λόγου,
- κρίνεται απαραίτητο να επισημανθεί, για να διασαφηνίσει ή για να τεκμηριώσει μία θέση.

Μπορούμε επίσης να βάλουμε μία σημείωση, για να παραπέμφουμε σε άλλο σημείο της εργασίας μας ή για να ενισχύσουμε τη θέση μας, χρησιμοποιώντας φράσεις, όπως: *βλ. επίσης, βλ. σχετικά, πρβλ. την άποψη τού ...*

Συνήθειες συντομο- γραφίες:

Ανών.	ανώνυμο έργο
αρ.	αριθμός τεύχους
άρθ.	άρθρο (νόμου κ.ο.κ.)
β.	βιβλίο
δες, βλ.	δες, βλέπε
εικ.	εικόνα
έκδ.	έκδοση (1η, 2η)
επιμ.	επιμελητής
κ. έ.	και έπειτα
κεφ.	κεφάλαιο
μτφρ.	μετάφραση
ό. π.	όπως παραπάνω, έργο του ίδιου συγγραφέα που έχει αναφερθεί προηγουμένως (ibid.)
παρ.	παράγραφος
passim	πολλαχού, όχι σε συγκεκριμένη σελίδα
πρβλ.	παράβαλε
σ., σελ.	σελίδα, στον πληθυντικό σσ.
σημ.	σημείωση

Βιβλιογραφία

Παραδείγματα σύνταξης

Βιβλίο (1 συγγραφέας):

Βιβλίο (2 και περισσότεροι συγγραφείς):

Συλλογικό βιβλίο (με επιμέλεια):

Κεφάλαιο σε βιβλίο:

Άρθρο σε περιοδικό:

Η βιβλιογραφία περιλαμβάνει με
αλφαβητική σειρά όλες τις
πηγές που έχουμε χρησιμοποιήσει.

Χρυσανθόπουλος, Μιχάλης. *Γεώργιος Βιζυηνός: Μεταξύ φαντασίας και μνήμης*. Αθήνα: Βιβλιοπωλείο της Εστίας, 1994.

Holton, David, Mackridge, Peter και Φιλιππάκη-Warburton, Ειρήνη. *Γραμματική της ελληνικής γλώσσας*. Αθήνα: Πατάκης, 1999.

Παπαχριστόπουλος, Νίκος και Σαμαρτζή, Κυριακή (επιμ.). *Οικογένεια και νέες μορφές γονεϊκότητας*, Πάτρα: Orportuna, 2010.

Holland, Norman. «Η ανθρώπινη ταυτότητα». Στο: *Όψεις της ανάγνωσης*. Επιμ. Μαίρη Λεοντσίνη. Αθήνα: Νήσος, 2000, σσ. 321-50.

Πολίτης, Δημήτρης. «Ο Ρόλος του Αναγνώστη και η “Συναλλακτική” Θεωρία της L.M. Rosenblatt». *Επιθεώρηση Παιδικής Λογοτεχνίας*, τ. 11 (1996), σσ. 21- 33.

Πρότυπα:

Chicago:

http://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide.html

MLA:

<http://owl.english.purdue.edu/owl/resource/747/01/>

APA:

<http://flash1r.apa.org/apastyle/basics/index.htm>

Παραδείγματα:

Chicago

Αθανασόπουλος, Βαγγέλης. *Οι μύθοι της ζωής και του έργου του Γ. Βιζυηνού*. Αθήνα: Καρδαμίτσας, 1992.

MLA

Αθανασόπουλος, Βαγγέλης. *Οι μύθοι της ζωής και του έργου του Γ. Βιζυηνού*. Αθήνα: Καρδαμίτσας, 1992.

APA

Αθανασόπουλος, Β. (1992). *Οι μύθοι της ζωής και του έργου του Γ. Βιζυηνού*. Αθήνα: Καρδαμίτσας.

Λογοκλοπή (plagiarism)

© BPS Research Digest blog

Τι συνιστά λογοκλοπή:

- Αντιγραφή κειμένου (έντυπου ή ηλεκτρονικού) χωρίς αναφορά της πηγής.
- Παράφραση (ή μετάφραση) και οικειοποίηση κειμένου χωρίς παράθεση της πηγής.
- Χρήση εικόνων, φωτογραφιών κ.λπ. χωρίς παράθεση της πηγής.

Προσοχή σε θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας!

- Κατά την αναζήτηση και συγκέντρωση του υλικού μας σημειώνουμε πάντα την πηγή,
- παρέχουμε πλήρεις και σχολαστικές παραπομπές,
- θέτουμε εντός εισαγωγικών ένα παράθεμα και αναφέρουμε την πηγή,
- δεν οικειοποιούμαστε σχόλια και απόψεις άλλων.

Πώς να την αποφύγουμε:

Ύφος - Γλώσσα

Τι προσέχουμε:

- Απλότητα, λιτότητα,
- σαφήνεια,
- αποφυγή στόμφου και βερμπαλισμού ,
- αποφυγή κοινοτοπιών,
- ακρίβεια και επιδίωξη αντικειμενικότητας,
- τεκμηρίωση, επιχειρήματα,
- χρήση επιστημονικής ορολογίας,
- αποφυγή μορφοσυντακτικών λαθών,
- σημεία στίξης.

Βιβλιογραφία- Υλικό για περαιτέρω μελέτη:

Ανδρεαδάκης, Νίκος και Βάμβουκας, Μιχαήλ . *Οδηγός για την εκπόνηση και τη σύνταξη γραπτής ερευνητικής εργασίας: σεμιναριακής, πτυχιακής διπλωματικής*. Αθήνα: Ατραπός, 2005.

Eco, Umberto. *Πώς γίνεται μια διπλωματική εργασία*. Μτφρ. Μαριάννα Κονδύλη. Αθήνα: Νήσος, 1994.

Ζήσης, Θεόδωρος Ν. *Επιστημονική τεχνογραφία: Πώς γράφεται μια επιστημονική εργασία*. Θεσσαλονίκη: Αφοί Κυριακίδη, 1988.

Howard, Keith και Sharp, John A. *Η επιστημονική μελέτη: Οδηγός σχεδιασμού και διαχείρισης πανεπιστημιακών ερευνητικών εργασιών*. Μτφρ. Βασιλική Π. Νταλάκου. Αθήνα: Gutenberg, 1994.

Πολίτης, Αλέξης. *Υποσημειώσεις και παραπομπές*. Ηράκλειο: Πανεπιστημακές Εκδόσεις Κρήτης, 1998.

Λεξικό της κοινής νεοελληνικής

- Πληροφορίες
- Αναζήτηση
- Σύνθετη Αναζήτηση

Α Β Γ Δ Ε Ζ Η Θ Ι Κ Λ Μ Ν Ξ Ο Π Ρ Σ Τ Υ Φ Χ Ψ Ω

Βρες

Επιλογές αναζήτησης

- Αναζήτηση και στο σώμα των λημμάτων

Το Λεξικό της κοινής νεοελληνικής είναι ένα σύγχρονο και πλήρες ερμηνευτικό, ορθογραφικό και ετυμολογικό λεξικό της νέας ελληνικής. Εκδόθηκε τον Δεκέμβριο του 1998 από το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης και αποτελεί αποτέλεσμα πολύχρονης και συστηματικής επεξεργασίας. Είναι το πρώτο λεξικό της νεοελληνικής που έθεσε επιστημονικές λεξικογραφικές αρχές και επηρέασε με τον τρόπο αυτό καθοριστικά τη σημερινή νεοελληνική λεξικογραφική πραγματικότητα. Από τις σημαντικές καινοτομίες του αξίζει να τονιστούν ιδιαίτερα η ύπαρξη φωνητικής μεταγραφής, η σύνδεση κάθε λήμματος με το κλιτικό του παράδειγμα και η προσπάθεια καταγραφής όσο το δυνατόν

Λεξικά της Νεοελληνικής Γλώσσας:

Κριαράς, Εμμανουήλ. Νέο ελληνικό λεξικό της σύγχρονης δημοτικής γλώσσας: Ορθογραφικό, ερμηνευτικό, ετυμολογικό, συνωνύμων, αντιθέτων, κυρίων ονομάτων. Αθήνα: Εκδοτική Αθηνών, 1995.

Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών (Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη), 1998.

Μείζον ελληνικό λεξικό: Ορθογραφικό, ερμηνευτικό, ετυμολογικό, συνωνύμων, αντιθέτων, αρκτικολέξων, κυρίων ονομάτων, επιμ. Μαρία Μανδαλά. Αθήνα: Τεγόπουλος - Φυτράκης, 1999.

Μπαμπινιώτης, Γεώργιος. Λεξικό της νέας ελληνικής γλώσσας με σχόλια για τη σωστή χρήση των λέξεων: ερμηνευτικό, ορθογραφικό, ετυμολογικό, συνωνύμων, αντιθέτων, κυρίων ονομάτων, επιστημονικών όρων, ακρωνυμίων. Αθήνα: Κέντρο Λεξικολογίας, 2002.

Ενδεικτικοί οδηγοί για τη γλώσσα (της εργασίας):

Ομάδα φιλολόγων. Οδηγός της νεοελληνικής γλώσσας. Επιμ. Άννα Ιορδανίδου. Αθήνα: Πατάκης, 1999.

Ομάδα φιλολόγων. Οδηγός της νεοελληνικής γλώσσας (β' μέρος). Επιμ. Άννα Ιορδανίδου. Αθήνα: Πατάκης, 2005.